

Stoomketel klinknagelgatonderzoek

Nadat we op 13 december 2018 in goed overleg met de heer P. Braak van Lloyds Register tot goede afspraken waren gekomen rondom het klinknagelgatonderzoek, zijn we zo snel mogelijk gestart met het verwijderen van de 14 klinknagelkoppen op de aangewezen plekken (10 stuks in de langsnaad en 4 stuks in de rond naden voor- en achterfront van de ketel).

Door eerst een goed plan te bedenken over de manier waarop we de klinken wilden gaan verwijderen, konden we hiervoor de juiste gereedschappen aanschaffen en zelf nog hulp-gereedschappen gaan maken. Het was voor ons geen optie om met de snijbrander of met guts-electroden de klinken te verwijderen. Met deze methoden is de kans op brand- en andere schade aan de machine en de ketelinstallatie erg groot.

We hebben eerst de stoommachine en een deel van de machinekamer volledig ingepakt met afschermkleden om te voorkomen dat er slijpstof in de open lagers van de stoommachine terecht kon komen. De eerste uitdaging was om de klinkkoppen te verwijderen aan de buitenzijde van de ketel zonder de ketelwand te beschadigen. Met een doorslijpschijf van 1mm werd de kop van de klink, voor zover mogelijk, afgeslepen. Daarna was het een kwestie met veel geduld en toewijding het restant van de kop tot aan de ketelplaat weg te slijpen. Na ongeveer 2 tot 3 volledige werkdagen op niet erg comfortabele plekken te hebben gelegen en gezeten op de ketel, was het eerste deel van de klus geklaard. Uitdaging nummer twee meldde zich hierna: het uitboren van de harten uit de klinknagelstelen. Doordat er maar zeer beperkt ruimte aanwezig is rondom de stoomketel op de plaatsen waar wij moesten werken om de klinknagels te verwijderen, was het nog wel een uitdaging om de juiste mag-

Boren in de klinknagels

neetboormachine hiervoor te vinden. Dankzij meedenkende vrijwilligers is het juiste gereedschap hiervoor gevonden en door Arend Cnossen Technische Dienstverlening aangeschaft. Ook deze klus had weer een extra moeilijkheidsgraad. De boormachine moest op een ronde ketelwand, met klinknagelkoppen die in de weg zitten, exact recht boven de klink geplaatst worden. Hiervoor was als hulpmiddel een dikke staalplaat met stelbouten gemaakt, waarop de magneetboormachine geplaatst kon worden. Dit was een zeer tijdrovende klus om dat per klink alles opnieuw gemeten en afgesteld diende te worden. De klinken waren 24 mm in doorsnede. We hebben er een gat van 16 mm in geboord om de spanning er al enigszins uit te halen. Telkens wanneer we een gat geboord hadden, begonnen we ook direct met het eruit slaan van de klink. Dit ging bij de ene veel gemakkelijker dan bij de andere. Uiteindelijk hebben we nog een paar extra gaten in het dek moeten boren, waardoor we met een lange doorslagstaaf en 2 kg. voorhamer vanaf dek de laatste klinknagels uit de ketel konden slaan.

Het resultaat was uiteindelijk, na totaal ongeveer 7 dagen werk, dat we zonder beschadigingen aan de ketel alle 14 klinknagels verwijderd hadden en weer een stapje dichterbij het uiteindelijke onderzoek waren gekomen.

Het Ferroflux onderzoek en periodieke keuring

Op 6 februari 2019 waren het onderzoek en de normale periodieke keuring gepland met Lloyds. In de middag mochten we de heer P. Braak weer ontvangen aan boord. Na een kop koffie en het doorspreken van de gang van zaken zijn we, nadat ook zijn meetgereedschappen etc. klaar gezet waren, los gegaan met het onderzoeken van de klinknagelgaten. Het is een hele oude techniek die toegepast wordt. Het komt er op neer dat er een contrastvloeistof in het gat gespoten wordt om een duidelijke aftekening te kunnen zien van mogelijke haarscheurtjes. Daarna worden er per twee nagelgaten koperen contactstaven in de gaten gestoken, deze staven worden in contact gebracht met de ketelplaat. Zodra er een goed contact gemaakt is wordt er een stroom tot wel 1000Amp over de twee staven gezet. Tijdens deze stroomdoorgang wordt vanuit een spuitbus een vloeistof met een zeer fijn metaalpoeder in het te onderzoeken gat gespoten. Door het sterke magnetische veld dat kortstondig aanwezig is, trekt het zeer fijne metaalpoeder direct naar mogelijke haarscheurtjes.

Gelukkig konden we na ongeveer 45 minuten werk, want zo snel gaat het dus, constateren dat er bij alle 14 nagelgaten totaal geen vermoedens aanwezig zijn van haarscheurtjes. Dat was een hele

opluchting en een zorg minder. Daarna werd direct de periodieke keuring van de ketel en appendages afgerond, ook dit ging vlekkeloos.

Conclusie aan het einde van de dag: klinknagelgatonderzoek goedgekeurd, periodieke keuring goedgekeurd, ketel gaan voorbereiden voor het terugplaatsen van bouten in de klinknagelgaten en opbouwen van alle appendages. Zodra dat klaar is, kunnen we de ketel vullen met water en afpersen onder toezicht van Lloyds. Als ook daarbij alles goed blijkt te zijn, dan is de gehele keuring met goed gevolg (en heel veel vrijwillige manuren) afgerond en kunnen we ons weer gaan richten op de rest van het onderhoud van het schip.

Boot Holland 2019

Tussen al het drukke werk aan de ketel door, stonden we ook nog met een stand op de beurs Boot Holland 2019. Van 8 t/m 13 februari hebben we met een wisselende bemanning weer vele bezoekers mogen verwelkomen op onze stand. Dit heeft ook al een klein aantal nieuwe donateurs opgeleverd, alleen al hierdoor is de beurs voor ons geslaagd. Natuurlijk hadden we weer veel leuke gesprekken en zijn er nieuwe contacten ontstaan. We stonden samen met vele andere behoudsorganisaties van varend erfgoed op één plein. Op het plein stond o.a. de stoomsloop van onze vrijwilliger Fetze Klik. Naast onze eigen bemanningsleden (Jan, René, Fetze,

Boot Holland 2019

Cilia, Jacco, Greet, Daniel en ikzelf) kregen we ook hulp van Anneke Cnossen, Gosse Schokker en Jan Walpot. Op deze manier was het voor iedereen goed te behappen om een paar keer een halve dag op de beurs te staan. Namens de voorzitter: Iedereen bedankt hiervoor!

Dienstboekjes

Omdat wij met de Maarten tijdens de passagiersvaarten beroepshalve (meer dan 12 personen als passagier) bezig zijn, moeten wij ook een vaartijdenboek en personeel met de nodige gekwalificeerde papieren aan boord hebben. Door de jaren heen zijn er van onze vrijwilligers diverse dienstboekjes bijgekomen. De vaardagen worden hier per persoon in bijgehouden en ze moeten dan ook jaarlijks bij het SAB in Rotterdam officieel afgestempeld worden voor het opbouwen van vaardagen. Gelukkig hebben we een schipper (Remco de Vries) in ons vrijwilligersbestand zitten, die deze zaken voor ons verzorgt en ook dit jaar de boekjes weer heeft laten afstempelen. Dat is weer prettig geregeld!

Werken aan de dienstboekjes door Remco

Plannen voor dit seizoen

Als bestuur hebben we voor dit jaar geen grote vaartochten in de planning gezet. De werkzaamheden rondom de ketel vragen nog de nodige tijd en aandacht, maar ook is er nog veel "achterstallig" onderhoudswerk aan dek te doen. Daarom is besloten dit jaar zoveel mogelijk groot onderhoud aan dek te verrichten. D.w.z. op diverse plaatsen nieuw ijzer/plaatwerk aanbrengen, ontroesten, nieuwe onderdelen maken etc. We kunnen wel veel werk zelf doen, maar er zal ook getracht worden een deel van de werkzaamheden uit te besteden, maar we moeten eerst bekijken wat er financieel haalbaar is. Hierover zijn we nog in bespreking.

Op dit moment is het streven om in augustus 2019 in ieder geval wel naar de Visserijdagen in Harlingen te gaan en daar dan ook onze Donateurs dag aan vast te knopen.

De vele werkzaamheden kunnen we niet alleen met onze kleine vaste ploeg mensen realiseren, daarvoor zijn meer handen nodig. Er wordt gewerkt aan een onderhoudsprogramma waardoor alle werkzaamheden duidelijk in beeld komen, zodat er voor iedereen wel een klus is te klaren. Nogmaals: alle hands aan dek!

Werkzaamheden die op het moment al lopen, zijn de volgende:

- Voorpiek: onder de vloer schoonmaken en conserveren
- Achteronder: onder de vloer schoonmaken en conserveren
- Bank en : staan klaar voor transport om bij een vrijwilliger thuis opgeknapt te worden
- Ketel opbouwen

Overleden

Op 4 januari 2019 is Ali Klik-Wagenaar, de vrouw van onze vrijwilliger en bestuurslid Fetze Klik, zeer plotseling overleden, waar wij als bestuur ook erg van zijn geschrokken. Ali behoorde de laatste jaren ook bij onze vrijwilligersgroep. Ze hielp altijd graag mee tijdens vaartochten, zeker als er op het gebied van de catering wat te doen was, want dat zat haar in het bloed. Ook voor een grap en een rol was ze altijd wel te vinden. We zullen haar erg missen aan boord.

Nieuwe hartklep

Voor Cilia van Duuren was het ook een zeer spannende tijd de afgelopen weken/maanden. Uit onderzoek bleek dat ze een verkalkte hartklep had. Deze is kort geleden vervangen door een nieuwe. Cilia is nu weer herstellende van de operatie, dit is gelukkig allemaal zeer goed verlopen en we wensen haar van harte een spoedig herstel.

Arend Cnossen

Donateur worden

<https://www.stoomsleepboot-maarten.nl/donateur-woorden/>